

AMGUEDDFEYDD AC ORIELAU CENEDLAETHOL CYMRU

MYNEDIAD

GWEITHGAREDDAU I-14

CYNNWYS / CONTENTS

Gweithgaredd rhif: / Activity No.:

- 1 Cyfarch rhywun a holi am fanylion personol.
Greeting someone and asking for personal details.
- 2 Holi ble mae rhywun y mynd a holi am eiddo a diddordebau.
Asking where someone is going and inquiring about possessions and interests.
- 3 Holi am wrthrychau a'u lleoli.
Asking about objects and locating them.
- 4 Siarad am y teulu ac oedran pobl.
Speaking about the family and how old they are.
- 5 Siarad am ddigwyddiadau yn y gorffennol a dysgu enwau celfi cyffredin.
Talking about past events and learning the names of common items of furniture.
- 6 Holi am drefn diwrnod a mynegi rheidrwydd.
Discussing the day's programme and expressing necessity.
- 7 Dysgu dilyn cyfarwyddiadau.
Learning to follow instructions.
- 8 Disgrifio tŷ.
Describing a house.
- 9 Siopa.
Shopping.
- 10 Disgrifio person.
Describing a person.
- 11 Disgrifio gwrthrychau.
Describing objects.
- 12 Holi am ddiddordebau.
Asking about interests.
- 13 Holi am orffennol person.
Inquiring about someone's past.
- 14 Trafod y dyfodol yn y gweithle.
Discussing the future at work.

GWEITHGAREDD 1

Nod: Dysgu sut i gyfarch rhywun a holi am fanylion personol.
Trosglwyddo'r wybodaeth a gasglwyd i berson arall.

Patrymau:

Dewi/Mair dw i. Pwy dych chi?

Enw'r gofalwr/tŷ yw...

Dw i'n byw yn... Ble dych chi'n byw?

(Ond dysgu treiglo lle mae'r dysgwr yn byw)

Ble dych chi'n byw?

Mae X yn byw yn... (Anwybyddu'r treiglad)

O ble dych chi'n dod yn wreiddiol?

Mae X yn dod yn wreiddiol o...

Beth yw eich rhif ffôn?

Geirfa:

Rhifolion 0 - 9

Dysgwyr:

Ewch i 4 tŷ a gofynnwch y cwestiynau a awgrymir ar y daflen. Nodwch yr atebion a chyflwynwch adroddiad llafar i'ch tiwtor.

Visit 4 houses and ask the questions suggested on this grid. Record the answers and then give your tutor an oral report of your findings.

Enw'r tŷ	Enw?	Byw?	Yn dod o?	Rhif ffôn?*

* Bydd y gofalmwr yn rhoi rhif ffôn ffug er diogelwch personol.

To ensure personal safety, Museum Assistants will not give their correct telephone numbers.

GWEITHGAREDD 2

Nod: Holi ble mae rhywun yn mynd. Sôn am eiddo a diddordebau.

Patrymau:

Ble dych chi'n mynd? Dw i'n mynd i...
 Mae e/hi'n mynd i...
 Mae car/teledu 'da fi/fe/hi

Oes car 'da chi? Oes
 Nac oes
 Mae diddordeb 'da fi mewn/yn...

Geirfa:

beic (-iau) g.	= a bicycle	casglu	= to collect
ffôn (ffonau) g.	= a telephone	darllen	= to read
car (ceir) g.	= a car	cerdded	= to walk
sinema (sinemâu) b.	= a cinema	mynd allan/ma's	= to go out
clwb (clybiau) g.	= a club	ddoe	= yesterday
tafarn (-au) b.	= a public house	y bore 'ma	= this morning
cyfarfod (-ydd) g.	= a meeting	heddiw	= today
tŷ (tai) g.	= a house	yfory	= tomorrow
aros i mewn	= to stay indoors	heno	= tonight
chwarae	= to play	y prynhawn 'ma	= this afternoon

Dysgwyr:

Holwch 3 pherson gan ddefnyddio'r awgrymiadau ar y daflen.
Nodwch eich atebion a chyflwynwch adroddiad llafar i'ch tiwtor.

Using the suggestions on this grid, question 3 persons, record your answers and give your tutor an oral report based on your findings:

Enw	Byw?	Yn dod o...?	Mynd heno...?	Diddordebau?	Diddordeb mewn...?	Car?

GWEITHGAREDD 3

Nod: Dysgu holi am eiddo a'i leoli mewn ystafell yn un o'r adeiladau a ganlyn: Kennixton; Llainfadyr; Ysgol Maestir; y pre-ffab; Cilewent; Abernodwydd.

Patrymau:

Mae llun cwpwrdd 'da fi. Oes cwpwrdd 'da chi?
Oes/Nac oes

Ble mae e? Yn y gegin

Dyma'r cwpwrdd? Ie/Nage

Geirfa:

cadair (cadeiriau) b. = a chair
cwpwrdd (cypyrddau) g. = a cupboard
ci tseina (cŵn tseina) g. = a china dog
sosban (sosbenni) b. = a saucepan
cloc (-iau) g. = a clock
tegell (-au) g. = a kettle
cegin (-au) b. = a kitchen

ystafell ddosbarth (-oedd dosbarth) b. = a classroom
lolfaf (lolfeydd) b. = a sitting room
ystafell wely (-oedd gwely) b. = a bedroom
parlwr (parlyrau) g. = a parlour

Dysgwyr:

Ar y daflen gwelwch chi luniau chwe thŷ a chwe gwrthrych. Ewch i bob un o'r tai a holwch ydy un o'r gwrthrychau'n perthyn i'r tŷ hwnnw. Os ydy, gofynnwch ym mha 'stafell y mae a sicrhewch taw dyna'r gwrthrych yn y llun.

On the worksheet you will see 6 houses and pictures of 6 objects. Visit each of the houses and ask whether they have those objects in the house. If the reply is positive, ask in which room it is and check that the object is the one in the photograph

- Tynnwch linell yn cysylltu'r gwrthrych â'r tŷ cywir.
- Draw a line between the object and the house where it is located.

GWEITHGAREDD 4

Nod: Siarad am y teulu ac oed pobl.

Patrymau:

Mae brawd/chwaer 'da fi o'r enw...

Mae e'n/hi'n byw/gweithio yn...

Mae e/hi'n briod/ddi-briod

Mae un plentyn 'da fe/hi

Mae 1,2,3 etc. o blant 'da fe/hi

Mae e/hi'n ddau ddeg pump oed.

Oes brawd/chwaer 'da chi?

Ble mae e/hi'n byw/gweithio?

Ydy e/hi'n briod?

Oes plant 'da fe/hi?

Faint ydy ei oed e/hoed hi/eu hoed nhw?

Geirfa:

brawd (brodyr) g.	= a brother	plentyn (plant) g.	= a child
merch (-ed) b.	= a girl, a daughter	chwaer (chwiorydd) b.	= a sister
brawd yng nghyfraith g.	= brother-in-law	wŷr (-ion) g.	= a grandson
nai (neiaint) g.	= a nephew	mab (meibion) g.	= a son
cefnder (-wyr) g.	= a male cousin	di-briod	= unmarried, single
nith (-od) b.	= a niece	priod	= married
cyfnither (-od) b.	= a female cousin		

Dysgwyr:

Holwch 5 person gan ddefnyddio'r awgrymiadau ar y daflen. Nodwch y wybodaeth a gewch a rhowch adroddiad llafar i'ch tiwtor.

Question 5 people, using the suggestions on the grid. Note your findings and then convey the information gathered to your tutor.

Enw	Brawd/chwaer Enw/Enwau	*Priod? *Dewiswch un/choose 1 brother/sister	Plant?	Byw?	Gweithio?	Ble?	Oed?

GWEITHGAREDD 5

Nod: Siarad am ddigwyddiadau yn y gorffennol yn y person cyntaf a dysgu enwau celfi cyffredin.

Patrymau:

Es i Aethoch chi?
 Gwelais i Weloch chi?
 Siaradais i â Siaradoch chi?
 Arhosais i Arhosoch chi?
 Gwelais i hen wely, hen fwrdd etc

Geirfa:

bwrdd (byrddau) g.	= a table	mainc (meinciau) b.	= a bench
cwpwrdd cornel g.	= a corner cupboard	cwpwrdd (cypyrddau) g.	= a cupboard
cadair (cadeiriau) b.	= a chair	silff (-oedd) b.	= a shelf
dresel (-au) g.	= a dresser	stôl (-ion) b.	= a stool
cadair freichiau b.	= an arm chair	i ddechrau	= to begin
gwely (-au) g.	= a bed	wedyn	= afterwards
crud (-iau) g.	= a cradle	nôl	= back

pum munud - 5 minutes; deng munud - 10 minutes; chwarter awr - 1/4 hour

Dysgwr:

Dilynwch y daith yn ôl y cynllun. Ewch i'r adeiladau a ddangosir a nodwch y ffeithiau a ganlyn:

Follow the route indicated on the plan. Visit the buildings shown and note the following information:

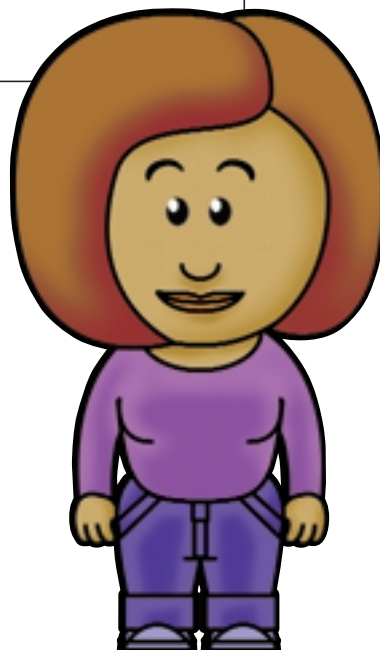
 Llwybr gweithgaredd 5
Activity path 5

GWEITHGAREDD 6

Nod: Defnyddio'r amser gorffennol i holi am drefn diwrnod person;
mynegi rheidrwydd

Patrymau:

Pryd aethoch chi adref?
Sut daethoch chi i'r gwaith?
Beth wnaethoch chi yn y bore?
Am faint o'r gloch cawsoch chi goffi?
Am hanner awr wedi deg.

Geirfa:

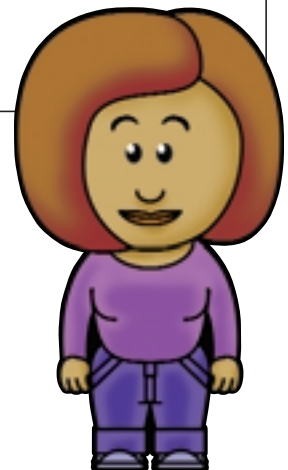
brecwast g.	= breakfast	dod	= to come
swper g.	= supper	codi	= to rise, to get up
cinio g.	= dinner	gweithio	= to work
te g.	= tea	cyrraedd	= to arrive
cael	= to have	gwneud	= to do, to make

Dysgwyr:

Gofynnwch y cwestiynau a ganlyn i 3 pherson a chyflwynwch adroddiad o'r atebion i'ch tiwtor.

Ask 3 people the following questions and report your answers to your tutor (answers on sheet overleaf).

1. Am faint o'r gloch codoch chi y bore 'ma?
2. Beth wnaethoch chi wedyn?
3. Sut daethoch chi i'r gwaith?
4. Pryd cyrhaeddoch chi'r gwaith?
5. Am faint o'r gloch cawsoch chi ginio?
6. Beth wnaethoch chi ar ôl cinio?
7. Faint o bobl ddaeth i'r tŷ?
8. Beth mae rhaid i chi (ei) wneud y prynhawn 'ma?
9. Am faint o'r gloch mae rhaid i chi gau'r tŷ?
10. Beth mae rhaid i chi (ei) wneud heno?

Enw	Enw	Enw
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		

GWEITHGAREDD 7

Nod: Dysgu dilyn cyfarwyddiadau.

Patrymau:

Ewch yn syth ymlaen.
Trowch i'r dde/chwith.
Cerddwch heibio i...
Arhoswch wrth...

Geirfa:

de b.	= right	i'r chwith	= to the left
chwith g.	= left	yn syth ymlaen	= straight ahead
arhoswch	= stay, stop	wrth	= by, near
cerddwch	= walk	dw i ddim yn deall	= I don't understand
ewch	= go	os gwelwch yn dda	= please
trowch	= turn	eto	= again
heibio i	= past	yn araf	= slowly
i'r dde	= to the right	i'r dde neu i'r chwith?	= to the right or the left?

Dysgwr:

Dyma gynllun o barc yr Amgueddfa. Ewch i'r brif fynedfa. Trowch i'r dde ac wedyn stopiwch wrth yr ail adeilad ar y chwith. Ar ôl cyrraedd y lleoliad cyntaf, ysgrifennwch enw'r adeilad ar y man priodol ar y cynllun ac ewch i mewn i'r adeilad i dderbyn cyfarwyddyd ble i fynd nesaf. Bydd yr ymadroddion ar ddiwedd yr eirfa'n ddefnyddiol.

Here is a plan of the Museum grounds. Go to the main entrance. Turn right and then stop at the second building on the left. When you arrive at the first location, write down the name of the building on the appropriate place on the plan and go into the building to be instructed where to go next. The phrases in the vocabulary section will be useful.

After completing the task, report back to your tutor using the forms: es i...; wedyn...; ar ôl hynny...(after that); i orffen...(finally).

Tiwtor:

Bydd pob dysgwr yn cael cyfarwyddiadau ysgrifenedig mewn amlen i'w hagor os ceir unrhyw anhawster.

GWEITHGAREDD 8

Nod: Dysgu'r eirfa a'r patrymau i ddisgrifio tŷ.

Patrymau:

Mae Llainfadyn yn fwthyn.
Ydy'r tŷ yn fach (iawn)?
Mae'r ffermdy yn eitha' mawr.
Sawl stafell sy yn y tŷ?
Mae wyth stafell yn y ffermdy.
Mae tair stafell lan llofft.
Mae pedair stafell lan llofft a
thair lawr llawr.
Mae waliau'r tŷ yn wyn.

Geirfa:

bwthyn (bythynnod) g.	= a cottage	yn fach iawn	= very small
stafell (-oedd) b.	= a room	yn fawr iawn	= very large
ffermdy (ffermdai) g.	= a farmhouse	coch	= red
tŷ teras (tai teras) g.	= a terraced house	gwyn	= white
pre-ffab m.	= a prefabricated house	du	= black
bach	= small	llwyd	= grey
trillawr	= three storey	glas	= blue
deulawr	= two storey	lan llofft	= upstairs
unllawr	= one storey	lawr llawr	= downstairs
mawr	= big, large		

Dysgwyr:

Bydd eich tiwtor yn eich anfon i un o'r tai a ganlyn: Kennixton, Llainfadyrn, y pre-fab; un o dai Rhyd-y-car. Eich tasg fydd disgrifió'r tŷ. Gallwch holi'r gofalwr gan ddefnyddio'r cwestiynau a nodir isod.

Your tutor will send you to one of the following houses: Kennixton; Llainfadyrn; the pre-fab; one of the houses in Rhyd-y-car. Your task is to return with a description of the house. You may ask the Museum Assistant for any information you require:

Sawl stafell sy yn y tŷ?
Sawl stafell sy lan llofft/lawr llawr?

Nodwch y wybodaeth a gasglwyd a defnyddiwch hi i gyflwyno adroddiad i'ch tiwtor. Hefyd, holwch aelod arall o'r grŵp sy wedi bod mewn adeilad arall.

Note the information you have gathered on the form and use it as the basis of an oral report to your tutor. Also question one of the others in the group who has visited another building.

Enw'r adeilad (Type)	Math (Size)	Maint	Lliw i gyd?	Sawl stafell Llawr	Lawr Lloft	Lan

GWEITHGAREDD 9

Nod: Paratoi'r dysgwr at fynd i siopa.

Patrymau:

Ga' i...? Cewch â chroeso
Ga i weld...?
Cewch, wrth gwrs.
Dych chi'n gwerthu...?
Beth yw'r rhain/rheina yn Gymraeg?
Faint yw'r caws?
Mae'n ddrud.
Mae'n rhad iawn

Geirfa:

caws g. = cheese
marmalêd g. = marmalade
cyffug g. = fudge
gwin (-oedd) g. = wine
mêl g. = honey
halen g. = salt
siocled g. = chocolate
hufen iâ g. = ice cream
teisen (-nod) b. = cake
losin ll. = sweets
tebot (-au) g. = a teapot

wy (-au) g. = an egg
ceiniog (-au) b. = a penny
punt (punnoedd) b. = a pound (£)
drud = expensive
rhad = cheap
rhesymol = reasonable
ar y chwith = on the left
ar y dde = on the right
yn y canol = in the middle
â chroeso = you're welcome
wrth gwrs = of course

Dysgwyr:

Ewch i Gwalia Stores lle does dim ar werth mewn gwirionedd a holwch ydy'r eitemau hyn ar gael. Holwch eu pris.

Go to Gwalia Stores (the old shop which doesn't actually sell anything) and ask whether they have the following items. Ask their price.

Siocled Marmalêd Ffa pob Oxo Tebot

Nawr dywedwch wrth eich tiwtor beth brynoch chi:
Now tell your tutor what you have bought:

Roedd....yn y siop.
Prynais i losin.
Roedd e'n dri deg ceiniog.
Ron nhw'n ddwy bunt a deg ceiniog

Nawr ewch â'r rhestr siopa i'r siop go iawn drws nesaf a holwch ydy'r eitemau a ganlyn ar gael. Holwch eu pris.

Now take the shopping list to the real shop next door and ask whether they stock the following items. Also ask their price:

Cyffug

GWEITHGAREDD 10

Nod: Dysgu sut i ddisgrifio golwg person.

Patrymau:

Disgrifiwch ei wyneb.
Mae e'n dal.
Mae hi'n eitha' golau.
Ydy hi'n denau?
Mae e'n dal ac yn denau.
Roedd hi'n bryd tywyll.
Oedd e'n fyr?
Roedd gwallt syth golau 'da hi.

Geirfa:

byr	= short	cyrliog	= curly
hir	= long	tal	= tall
cadarn	= stocky, sturdy	eitha tal	= quite tall
pryd golau	= fair complexion	tenau	= thin
cam	= crooked	golau	= fair (colour)
pryd tywyll	= dark complexion	tew	= fat
canolig ei faint	= medium sized	tonnog	= wavey
sgwâr	= square	tywyll	= dark
crwn	= round	brown	= brown
siapus	= shapely	glas	= blue
cyhyrog	= muscled	du	= black
syth	= straight	gwyrdd	= green

Dysgwr:

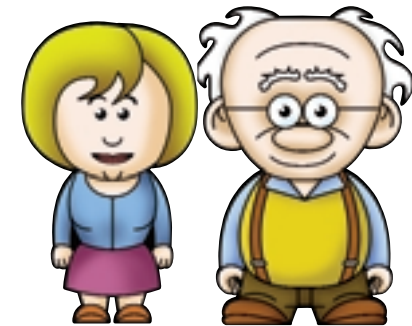
Cyn dechrau'r dasg 'ma, disgrifiwch eich hun i aelod arall o'r grŵp a gwrandewch ar ei ddisgrifiad (disgrifiad) ohono/ohoni ei hun.
Before undertaking this task, describe yourself to a colleague and listen to his/her description of himself /herself.

Nawr gofynnwch i 3 pherson ddisgrifio ffrind/aelod o'r teulu a nodwch y manylion ar y matrices.
Now ask 3 people to describe a friend/relative and note the details on the matrix.

Enw	Taldra/height	Maint	Pryd/Complexion	Wyneb	Trwyn	Gwallt	Llygaid

Sut basech chi'n disgrifio'r gŵr
 a'r wraig sydd ar y dde?

*How would you describe the man
 and woman on the right?*

GWEITHGAREDD II

Nod: Dysgu sut i ddisgrifio gwrthrychau.

Patrymau:

Mae e'n llyfn ac yn ysgafn.
Roedd e'n drwm ac yn arw.
Mae e'n teimlo'n galed.
Ydyn nhw'n pwyso'n drwm?

Geirfa:

bach = small
mawr = big, large
caled = hard
meddal = soft

garw = rough
trwm = heavy
llyfn = smooth
ysgafn = light

edrych (ar) = to look at
pwyso = to weigh
teimlo = to feel

Dysgwyr:

Cewch weld gwahanol wrthrychau er mwyn ichi eu disgrifio o ran golwg, teimlad a phwysau.

You will be shown various objects and will be invited to describe their appearance, feel and weight.

GWEITHGAREDD 12

Nod: Holi pobl am eu diddordebau.

Patrymau:

Oes diddordeb 'da chi?

Mae diddordeb 'da fi mewn...

Dw i'n hoffi/gallu...

Mae'n gas 'da fi...

Beth yw eich prif/hoff ddiddordeb?

Beth dych chi'n (ei) wneud yn eich amser hamdden?

Beth dych chi'n gallu (ei) wneud yn dda?

Does dim diddordeb 'da fi mewn...o gwbl.

Dych chi'n casglu rhywbeth?

Oes anifail anwes 'da chi?

Geirfa:

chwaraeon	= games, sport	adloniant g.	= entertainment
cerdded	= to walk, walking	canu pop	= popular singing
loncian	= to jog, jogging	radio b.	= radio
criced g.	= cricket	ffilm (-iau) b.	= film
nofio	= to swim, swimming	teledu g.	= television
hoci g.	= hockey	opera (operâu) b.	= opera
pêl droed b.	= football	theatr b.	= theatre
rygbi g.	= rugby	anifail anwes g.	= a pet
casglu	= to collect, collecting	aderyn (adar) g.	= a bird
hen gelfi	= antiques	ci (cŵn) g.	= a dog
llestri ll.	= dishes	cath (-od) b.	= a cat
stamp (-iau) g.	= a stamp	cwningen (cwningod) b.	= a rabbit
llyfr (-au) g.	= a book	pysgodyn (pysgod) g.	= a fish

Dysgwr:

Holwch dri pherson am eu diddordebau. Nodwch eu hatebion a chyflwynwch adroddiad i'ch tiwtor.

Ask three people about their hobbies and interests. Note their replies and report them back to your tutor.

Enw	Diddordebau	Chwaraeon	Casglu	Cadw	Adloniant

www.aocc.ac.uk

Oes diddordeb 'da chi mewn pêl-droed?

GWEITHGAREDD 12

Dych chi'n hoffi coginio?

GWEITHGAREDD 13

Nod: Holi pobl am eu gorffennol.

Patrymau:

Ble buoch chi'n gweithio ar ôl gadael yr ysgol?
 Beth wnaethoch chi ar ôl gadael yr ysgol?
 Beth fuoch chi'n (ei) wneud yno?
 Ble buoch chi'n gweithio cyn dod i Sain Ffagan?
 Ble roch chi'n gweithio cyn dod i Sain Ffagan?
 Beth fuoch chi'n (ei) wneud yn Sain Ffagan ddoe?
 Beth roch chi'n (ei) wneud ddoe?
 Beth fuoch chi'n (ei) wneud neithiwr?
 Beth wnaethoch chi neithiwr?
 Beth roch chi'n (ei) wneud dros y gwyliau?
 Ble buoch chi ar eich gwyliau y llynedd?
 Ron i'n athro, saer, weithiwr ffatri, fyfyrwr etc

Geirfa:

darllen	= to read	nyrs (nyrsys) b.	= a nurse
gwylïo'r teledu	= to watch television	ysgrifennydd(ion) g.	= a secretary
gadael	= to leave	ddoe	= yesterday
mynd i weld ffrindiau	= to visit friends	y mis diwetha	= last month
gweithio	= to work	echdoe	= the day before yesterday
sgwrsio	= to converse	y llynedd	= last year
athro (athrawon) g.	= a teacher	neithiwr	= last night
gweithiwr ffatri g.	= a factory worker	yr wythnos diwetha	= last week
labwrwr (labwyr) g.	= a labourer		

Dysgwr:

Siaradwch â 3 pherson am eu gorffennol. Nodwch eu hatebion ar y grid a chyflwynwch adroddiad i'ch tiwtor.

Speak to three people regarding their past. Record their answers on the grid and report your findings to your tutor.

Enw	Ar ôl gadael yr ysgol?	Cyn dod i Sain Ffagan?	Ddoe (yn y gwaith)? Neithiwr?	Gwyliau diwetha?

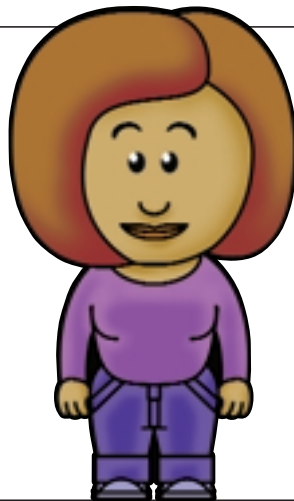

GWEITHGAREDD 14

Nod: Trafod cynlluniau ar gyfer y dyfodol mewn perthynas ag amserlen gwaith.

Patrymau:

Bydda i'n gweithio yn...yfory/yr wythnos nesaf.
 Bydda i yn Llainfadyn yn y bore/prynhawn.
 Ble byddwch chi fore dydd lau?
 Pryd byddwch chi'n dechrau gwaith?
 Am faint o'r gloch byddwch chi'n dechrau/gorffen?
 Beth fyddwch chi'n ei wneud ar ôl cyrraedd y gwaith?
 Beth fyddwch chi'n ei wneud cyn mynd adre?

Geirfa:

bwriadu = to intend
 gobeithio bod = to hope to be
 wythnos i ddydd Llun = a week Monday
 dros y Sul = over the weekend
 wythnos i yfory = a week tomorrow
 dydd Sul nesa' = next Sunday
 yfory = tomorrow

bore yfory = tomorrow morning
 nos yfory = tomorrow night
 prynhawn yfory = tomorrow afternoon
 y prynhawn 'ma = this afternoon
 yr wythnos nesa' = next week

Dydd Lun, Mawrth, Mercher, lau etc.

Dysgwr:

Siaradwch â thri gofalwr am eu hamserlen am weddill yr wythnos hon a'r wythnos nesa. Nodwch yr atebion a rhowch adroddiad i'ch tiwtor.

Speak to three Museum Assistants about their timetable for the remainder of this week and for the next week. Note their replies and report back to your tutor.

Enw	Ble yfory?	Amser dechrau?	Amser gorffen?	Wythnos nesaf?

